

S. ROMANUS 'Ο Μελωδός (ca 490 † ca 560)

CANTICUM IN CHRISTI NATIVITATE¹

- 1569** 1. Ἡ παρθένος σήμερον - τὸν ύπερούσιον τίκτει, - καὶ ἡ γῆ τὸ σπή-^{AS}_{I, 1} λαιον - τῷ ἀπροσίτῳ προσάγει· - ἄγγελοι μετὰ ποιμένων - δοξολογοῦσι, - μάγοι δὲ μετὰ ἀστέρος - ὁδοιποροῦσι· - δι' ἡμᾶς γὰρ - ἐγεννήθη - παιδίον νέον, - ὁ πρὸ αἰώνων θεός.
2. Τὴν Ἐδέμ Βηθλεέμ - ἥνοιξε, δεῦτε ἴδωμεν· - τὴν τρυφὴν ἐν κρυφῇ - ηὔραμεν, δεῦτε λάβωμεν - τὰ τοῦ παραδείσου - ἐντὸς τοῦ σπηλαίου· - ἐκεῖ ἔφανη - ῥίζα ἀπότιστος - βλαστάνουσα ἀφεσιν, - ἐκεῖ ηὔρεθη - φρέαρ ἀνόρυκτον, - οὖ πιεῖν Δαβὶδ - πρὸν ἐπεθύμησεν· - ἐκεῖ παρθένος - τεκοῦσα βρέφος - τὴν δίψαν ἔπαισεν εὐθὺς - τὴν τοῦ Ἀδάμ καὶ τοῦ Δαβὶδ. [...]
3. Ο πατὴρ τῆς μητρὸς - γνώμη υἱὸς ἐγένετο· - ὁ σωτὴρ τῶν βρεφῶν -² βρέφος ἐν φάτνῃ ἐκειτο· - δὸν κατανοοῦσα - φησὶν ἡ τεκοῦσα· - « Εἰπέ μοι, τέκνον, - πῶς ἐνεσπάρης μοι - ἢ πῶς ἐνεφύης μοι; - ὅρῶ σε, σπλάγχνον, - καὶ καταπλήττομαι, - ὅτι γαλουχῶ - καὶ οὐ νενύμφευμαι· - καὶ σὲ μὲν βλέπω - μετὰ σπαργάνων, - τὴν παρθενίαν δὲ ἀκμὴν - ἐσφραγισμένην θεωρῶ· - σὺ γὰρ ταύτην φυλάξας - ἐγεννήθης εὐδοκήσας - παιδίον νέον, - ὁ πρὸ αἰώνων Θεός ». [...]

-
- 1569** 1. Hodie Virgo Natum edit natura sublimiorem; et terra spe-^{AS}_{I, 1} luncam offert inaccesso hospiti. Angeli cum pastoribus cantica germinant; Magi, stella duce, iter metiuntur. Propter nos enim natus est infans novus, Deus ante saecula.
2. Edemum Bethleemus aperuit; agedum, videamus: cibum suavem in abscondito repperimus; adeste, sumamus paradisi delicias in spelunca. Ibi emicuit radix sine humore germinans veniam. Ibi inventus est puteus, a nemine fossus, ex quo olim bibere David concupivit. Ibi Virgo, quae puellum peperit, amborum cito explevit sitim, et Adami et Davidis. [...]
3. Matris pater ultro filius factus est; salvator infantium infans in praesepio iacuit. Quem ut agnovit, genitrix ait: « Quid hoc est, fili! Quonam modo in me satus fuisti, et quo pacto innatus es mihi? Te intueor, viscera mea, et obstupesco; lacte enim ubera tument, et innupta sum. Evidem te video in his fasciis, sed virginitatem adhuc sentio a te sigillatam, qui eam servasti, dum nasci dignatus es, infans novus, Deus ante saecula ». [...]

¹ Exemplum graecum emendatum est iuxta editionem « Sancti Romani Melodi, Cantica Genuina, P. Maas and C. A. Trypanis, Oxford, 1963 ».

5. Τὰ τοιαῦτα ἥητά - ἐν ἀπορρήτῳ λέγουσα - καὶ τὸν τῶν ἀφανῶν - γνώστην καθικετεύουσα - ἀκούει τῶν μάγων - τὸ βρέφος ζῆτούντων· - εὐθὺς δὲ τούτοις· - « Τίνες ὑπάρχετε »; * - ἡ κόρη ἐβόησεν· - οἱ δὲ πρὸς ταύτην· - « Σὺ γάρ τίς πέρυκας, - δτι τὸν τοιοῦτον ἀπεκύνσας; - τίς ὁ πατήρ σου; - τίς ἡ τεκοῦσσα; - δτι ἀπάτορος υἱοῦ - ἐγένου μήτηρ καὶ τροφός, - οὗ τὸ ἀστρον ιδόντες - συνήκαμεν δτι ὥφθη - παιδίον νέον, - ὁ πρὸς αἰώνων Θεός ». *

7. Παραδέξων ῥητῶν - ἡ Μαριάμ ὡς ἡκουσε, - τῷ ἐκ σπλάγχνων αὐτῆς - κύψασα προσεκύνησε - καὶ ηλιάσουσα εἶπε· - « Μεγάλα μοι, τέκνον, - μεγάλα πάντα, - δσα ἐποίησας - μετὰ τῆς πτωχείας μου ». [...]

4. 9. Ἰησοῦς δὲ Χριστὸς - δντως καὶ δ Θεὸς ἡμῶν - τῶν φρενῶν ἀφανῶς - ἦψατο τῆς μητρὸς αὐτοῦ - « Εἰσάγαγε » λέγων - « οὓς ἡγαγον λόγω ». [...]

5. 10. « Νῦν οὖν δέξαι, σεμνή, - δέξαι τοὺς δεξαμένους με· - ἐν αὐτοῖς γάρ εἰμι - ὡσπερ ἐν ταῖς ἀγκάλαις σου· - καὶ σοῦ οὐκ ἀπέστην - κάκείνοις συνηλθον ». - ἡ δὲ ἀνοίγει - θύραν καὶ δέχεται - τῶν μάγων τὸ σύστημα· - ἀνοίγει θύραν - ἡ ἀπαράνοικτος - πύλη, ἦν Χριστὸς - μόνος διώδευσεν· - ἀνοίγει θύραν - ἡ ἀνοιχθεῖσα - καὶ μὴ κλαπεῖσα μηδαμῶς - τὸν τῆς ἀγνείας θησαυρόν· - αὐτῇ ἤνοιξε θύραν, - ἀφ' ἣς ἐγεννήθη θύρα, - παιδίον νέον, - ὁ πρὸς αἰώνων Θεός.

11. Οἱ δὲ Μάγοι [...] εἶπον· - « Οὕτος υἱός ἐστιν - ἀγενεαλόγητος. [...]

5. Dum haec secum verba tacite volvit, dumque arcanorum cognitorem deprecatur supplex, audit adesse Magos, puellum quaeritantes, ad quos statim: « Quinam estis vos? » * Virgo locuta est. At illi ad eam: « Immo tu qualis nata es, quae tales puerum edidisti? Quis tuus pater, quae genitrix, quum filii sine patre mater effecta sis et nutrix? Cuius stellam quum vidimus, conjectavimus apparuuisse infantem novum, Deum ante saecula ».

4. 7. Stupenda ut verba audiit Maria, natum ex visceribus suis adoravit cernua, et cum fletu ait: « Magna mihi, o fili, magna omnia quae fecisti cum egestate mea ». [...]

4. 9. Iesus ille Christus, ac vere Deus noster, clam tetigit matris suae sensus: « Hos, inquit, introduc, quos verbo adduxi ». [...]

5. 10. « Nunc igitur accipe eos, o alma; accipe qui me receperunt; in ipsis enim ego sum, sicut tuis in ulnis, neque a te recessi, dum illos comitabar ». Aperit illa ostium, et Magorum coetum recipit; aperit fores, quae porta est nemini aperta, quam solus permeavit Christus; aperit fores, quae reserata nunquam fuit, cui nihil ex virginitatis thesauris defraudatum est. Haec pandit ostium, per quam edita porta est, infans novus, Deus ante saecula.

11. Magi [...] inquiebant: « Sane hic filius est genealogiae experts ». [...]

21. * Ὅπο τῶν ἀπλανῶν - μάγων αὐτὰ ἐλέγετο· - ὑπὸ δὲ τῆς σεμνῆς - ^{*9} πάντα ἐπεσφραγίζετο - κυροῦντος τοῦ βρέφους - τὰ τῶν ἀμφοτέρων, - τῆς μὲν ποιοῦντος - μετὰ τὴν κύησιν - τὴν μήτραν ἀμίαντον, - τῶν δὲ δεικνύντος - μετὰ τὴν ἔλευσιν - ἀμοχθον τὸν νοῦν - ὥσπερ τὰ βήματα. [...]

22. * [Μάγοι] χρυσὸν καὶ σμύρναν - εἴτα καὶ λίβανον - Χριστῷ προσε- ^{*10} κόμισαν - βιώντες « Δέξαι - δώρημα τρίνιλον, - ὡς τῶν Σεραφίμ - ὕμνον τρισάγιον - μὴ ἀποστρέψῃς - ὡς τὰ τοῦ Κάιν, - ἀλλ' ἐναγκάλισαι αὐτὰ - ὡς τὴν τοῦ Ἀβελ προσφορὰν - διὰ τῆς σε τεκούσης, - δι' ἣς ἦμιν ἐγεννήθης - παιδίον νέον, - δὲ πρὸ αἰώνων θεός ».

23. Νέα νῦν καὶ φαιδρὰ - βλέπουσα ἡ ἀμώμητος - μάγους δῶρα χερσὶ - φέροντας καὶ προσπίπτοντας, - ἀστέρα δηλοῦντα, - ποιμένας ὕμνοῦντας, - τὸν πάντων τούτων - κτίστην καὶ Κύριον - ἵκετενε λέγουσα· - « Τριάδα δώρων, - τέκνον, δεξάμενος - τρεῖς αἰτήσεις δός - τῇ γεννησάσῃ σε· - ὑπὲρ ἀέρων - παρακαλῶ σε - καὶ ὑπὲρ τῶν καρπῶν τῆς γῆς - καὶ τῶν οἰκούντων ἐν αὐτῇ· - διαλλάγηθι πᾶσι - δι' ἐμοῦ, δτὶ ἐτέχθης - παιδίον νέον, - δὲ πρὸ αἰώνων θεός ».

24. « Οὐχ ἀπλῶς γάρ εἰμὶ - μήτηρ σου, σῶτερ εὔσπλαγχνε· - οὐκ εἰκῇ γαλουχῶ - τὸν χορηγὸν τοῦ γάλακτος· - ἀλλὰ ὑπὲρ πάντων - ἐγὼ δυσωπῶ σε· - * ἐποίησάς με - ὅλου τοῦ γένους μου - καὶ στόμα καὶ καύχημα· - ἐμὲ ^{*11}

21. * Ita a veracibus Magis dictum. Ab augusta autem Virgine ^{*9} cuncta sigillata sunt, confirmante puello, rataque habente hinc et inde dicta, dum probat, post ipsius ortum, immaculatum matris uterum, ostenditque Magorum, post longum iter, invictum animum sicut et gressum. [...]

22. * [Magi] aurum et myrrham, tum etiam thus obtulerunt, ^{*10} cum praeconio: « Suscipe munus aspectu tergeminum, sicut trisagium hymnum ab ore Seraphim. Ne haec reicias, ut quae Cain porrexit; sed ulnis amplectere, ut Abelis oblationem, per manum genitricis; ex qua nobis ortus es novus infans, Deus ante saecula ».

23. Munera nova et splendida ut vidi intemerata Virgo Magos manibus ferentes ac cernuos, stellam perspicuum indicem, pastores hymnificos, haec Domino horum omnium conscio vovit supplex: « Munerum triadem, fili, dum recepisti, tria imple vota tuae genitricis: te pro aëris temperie invoco, et pro telluris fructibus, atque pro eius incolis; cum omnibus in gratiam redito, per me namque natus es infans novus, Deus ante saecula ».

24. « Haud solum ego mater tua sum, o fili clementissime, nec tantum lac tibi * praesto, qui lactis praebitor es, sed mater omnium, ^{*11} pro cunctis ego te oro supplex: fecisti me totius mei generis et os

γάρ ἔχει - ἡ οἰκουμένη σου - σκέπην κραταιάν, - τεῖχος καὶ στήριγμα· - ἐμὲ δρῶσιν - οἱ ἐκβληθέντες - τοῦ παραδείσου τῆς τρυφῆς, - ὅτι ἐπιστρέφω αὐτούς - λαβεῖν αἴσθησιν πάντων - δι' ἐμοῦ τῆς σε τεκούσης - παιδίον νέον, - τὸν πρὸ αἰώνων Θεόν ». [...]

CANTICUM IN HYPERAPANTE DOMINI

AS
I, 28

2. 'Ο σάρκα δι' ἡμᾶς - ἐκ παρθένου φορέσας [...]

1570

3. 'Ο μήτραν παρθενικὴν - ἀγιάσας τῷ τόκῳ σου - καὶ χεῖρας τοῦ Συμεὼν - εὐλογήσας ὡς ἐπρεπε, - προφθάσας καὶ νῦν - ἔσωσας ἡμᾶς, - Χριστὲ ὁ Θεός. [...]

29

6. "Τμούν ἐν τούτοις οἱ ἄγγελοι - τὸν φιλάνθρωπον, - Μαριάμ δὲ ἐβάδιζεν - ἀγράλαις τοῦτον βαστάζουσα· - καὶ διενοεῖτο, - πῶς καὶ μήτηρ ἐγένετο - καὶ παρθένος διέμεινεν· - ὑπὲρ φύσιν γινώσκουσα εἶναι τὴν γέννησιν - * ἐφοβεῖτο καὶ ἔφριτε· - καθ' ἔαυτὴν δὲ - λογιζόμενη - ἐφθέγγετο τοιαῦτα· « Ποίαν εὔρω, θεέ μου, - ἐπὶ σοὶ προσηγορίαν; - ἐὰν γάρ ὡς βλέπω - ἀνθρώπον σε εἴπω, - ὑπάρχεις ὑπὲρ ἀνθρώπον, - ὁ τὴν παρθενίαν μου - φυλάξας ἀκήρατον, - ὁ μόνος φιλάνθρωπος ».

7. « Τέλειον ἀνθρώπον εἴπω σε; - ἀλλ' ἐπίσταμαι - θεῖκήν σου τὴν σύλληψιν· - οὖδεις ἀνθρώπων γάρ πώποτε - δίχα συνουσίας - καὶ σπορᾶς συλλαμβάνεται - ὥσπερ σύ, ἀναμάρτητε. - καν Θεόν σε καλέσω, θαυμάζω δρῶσα

et delicias. Me enim habet tuus terrarum orbis tutelam validam, murum et praesidium. In me respiciunt veteres paradisi tui exules: concede illis ut aliquando demum sentiant ex me ortum esse te, infantem novum, Deum ante saecula ». [...]

AS
I, 28

2. Tu qui propter nos carnem ex Virgine tulisti [...]

1570

3. Tu qui uterum virginium partu sanctificasti, et ulnas Simeonis merita implesti benedictione, festinus etiam nunc salvasti nos, o Christe Deus.

29

6. Hymnis interea Angeli recolebant humanae stirpis amicum; Maria autem procedebat, ulnis suis eum ferens, et cogitabat secum quo pacto mater facta sit ac manserit virgo. Conscia tamen super naturam esse partum, * expavebat ac tremebat, et secum meditata, in hunc modum eloquebatur: « Quo te nomine, fili mi, vocabo? Si enim te, ut video, hominem dixerim, palam es super homines, qui meam servasti virginitatem sinceram, tu solus hominum amator ».

*30

7. « Te ne perfectum dicam hominem? At novi divinum tuum conceptum. Nemo enim unquam hominum absque connubio et semine concipitur, sicut tu, o peccati expers! Te si vocavero Deum, in admirationem feror, cernens te per omnia similem mihi factum;

σε - κατὰ πάντα μοι ὅμοιον· - οὐδὲν γάρ ἔχεις - παρηλλαγμένον - οὐδὲν τῶν ἐν ἀνθρώποις, - εἰ καὶ δίχα ἀμαρτίας - συνελήφθης καὶ ἐτέχθης ». [...]

8. Οὕτως εἰσήχθη ὁ Κύριος - βασταζόμενος - σὺν τοῖς ὄλοκαυτώμασιν - ἐν τῷ ναῷ, καθὼς γέγραπται· - διπερ ἐξ ἀγκάλων - τῆς μητρὸς ὑπεδέξατο - Συμεὼν ὁ μακάριος· - ἡ χαρὰ καὶ ὁ φόβος συνεῖχε τὸν δίκαιον· - τῆς ψυχῆς γάρ τοῖς ὅμμασι - τῶν ἀρχαγγέλων - καὶ τῶν ἀγγέλων - τὰ τάγματα ἐώρα - μετὰ φόβου παρεστῶτα - καὶ Χριστὸν δοξολογοῦντα· - καὶ καθικετεύων - ἐν τῇ διανοίᾳ - ἐβόα· «Σύ με φύλαξον - καὶ μὴ καταφλέξῃς με - τὸ πῦρ τῆς θεότητος, - ὁ μόνος φιλάνθρωπος ». [...]

11. «Μέγας ὑπάρχεις καὶ ἔνδοξος, - ὃν ἐγέννησεν - ἀπορρήτως ὁ ὄψις, - οὐδὲ Μαρίας πανάγιε. - ἔνα γάρ σε λέγω - δρατὸν καὶ ἀδρατον, - χωρητὸν καὶ ἀχωρητον. - κατὰ φύσιν Θεοῦ μίδιν προαιώνιον - καὶ νοῶ καὶ πιστεύω σε· - διμοιογῶ δὲ - καὶ ὑπὲρ φύσιν - οὐδόν σε τῆς παρθένου ». [...]

12. Ἐκούων ταῦτα παρίστατο - καὶ ἐξίστατο - ἡ παρθένος ἡ ἀσπιλος, - πρὸς ἣν ὁ γέρων ἐφθέγξατο· - «Πάντες οἱ προφῆται - τὸν οὐίον * σου ἐκήρυξαν, - ὃν ἀσπόρως ἐγέννησας· - περὶ σοῦ δὲ προφήτης πρὸς τούτοις ἐκέκραγε - καὶ τὸ θαῦμα κατήγγειλεν, ὅτι ἡ πύλη - ἡ κεκλεισμένη - ὑπάρχεις, θεοτόκε· - διὰ σοῦ γάρ καὶ εἰσῆλθε - καὶ ἐξῆλθεν ὁ Δεσπότης· - καὶ οὐκ ἡνεψήθη - οὕτε ἐκινήθη - ἡ πύλη τῆς ἀγνείας σου, - ἦν μόνος διώδευσε - καὶ σώνταν ἐφύλαξεν - ὁ μόνος φιλάνθρωπος ». [...]

nihil enim habes praetermissum ex iis quae hominum sunt, nisi quod sine peccato conceptus et editus es ». [...]

8. Ita introducebatur Dominus, gestatus una cum donis igne consumendis, in templum, ut scriptum erat. Quem maternis ex ulla accepit beatus Simeon; gaudio et tremore iustus perfusus est: mentis enim oculis intuebatur archangelorum et angelorum turmas, cum tremore astantes, Christoque Deo hymnis ovantes supplieci igitur cogitatu clamavit: «Tu me custodi, neu me comburat ignis divinitatis, tu solus amator hominum ». [...]

11. «Magnus es atque gloriosus, ut quem genuit inenarrabili modo Altissimus, Mariae fili sanctissime! Te quippe unum aio conspicuum et invisibilem, loco septum et immensum, natura te Filium Dei, Deum ante saecula et intelligo et credo; et profiteor te simul et praeter naturae modum filium esse Virginis ». [...]

12. Audiens substituit et obstupuit Virgo intemerata, quam senior affatus est: «Omnis prophetae tuum praedicavere filium, quem * sine semine genuisti. De te praeconium praeterea propheta direxit, illudque prodigium annunciat, te aiens ianuam esse clausam, o Deipara. Per te enim introivit et exiit Dominus, neque ianua aperta est, neque motum est ostium integratatis tuae, quod unum inivit et intactum effecit solus amator hominum ». [...]

31

*32

31

*32

13. « Νῦν γνωριῶ σοι καὶ ἀπαντα - προφητεύσω σοι, - παναγίᾳ ἀμώμητε· - εἰς πτῶσιν γάρ καὶ ἀνάστασιν - κεῖται ὁ υἱός σου, - ἡ ζωὴ καὶ ἡ λύτρωσις - καὶ ἡ πάντων ἀνάστασις ». [...]

33 16. Τοσοῦτον δὲ τὸ μυστήριον - ἀντιλέγεται, - ὅτι τῇ διανοίᾳ σου - γενήσεται ἀμφισβήτησις· - καὶ γάρ ὅταν ἔδης - τῷ σταυρῷ προσηγούμενον - τὸν υἱὸν σου, ἀμώμητε, - μεμνημένη τῶν λόγων, ὃν εἶπεν ὁ ἄγγελος, - καὶ τῆς θείας συλλήψεως - καὶ τῶν θαυμάτων - τῶν ἀπορρήτων - εὑθέως ἀμφιβάλλεις· - ὡς ῥομφαία δέ σοι ἔσται - ἡ διάκρισις τοῦ πάθους. - ἀλλὰ μετὰ ταῦτα - ἵασιν ταχεῖαν - ἐκπέμψει τῇ καρδίᾳ σου - καὶ τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ - εἰρήνην ἀήτητον - ὁ μόνος φιλάνθρωπος ». [...]

35 21. Σὲ δυσωποῦμεν, πανάγιε, - ἀνεξίκακε, - ἡ ζωὴ καὶ ἀνάκλησις, - πηγὴ ἡ τῆς ἀγαθότητος· - βλέψον οὐρανόθεν - καὶ ἐπίσκεψαι ἀπαντας - τοὺς ἀεὶ πεποιθότας σοι· - ἀπὸ πάσης ἀνάγκης καὶ θλίψεως λύτρωσαι - τὴν ζωὴν ἡμῶν, Κύριε, - καὶ ἐν τῇ πίστει - τῆς ἀληθείας - ὁδήγησον τοὺς πάντας - ταῖς πρεσβείαις τῆς ἀχράντου - θεοτόκου καὶ παρθένου.

CANTICUM DE VIRGINE IUXTA CRUCEM

^{AS}
I, 101 1. Τὸν δὲ ἡμᾶς σταυρωθέντα - δεῦτε πάντες ὑμνήσωμεν· - αὐτὸν γάρ κατεῖδε Μαρία - ἐπὶ ξύλου καὶ ἔλεγεν· « Εἰ καὶ σταυρὸν ὑπομένεις, - σὺ ὑπάρχεις - ὁ υἱὸς καὶ θεός μου ». 1571

2. Τὸν ἔδιον ἄρνα - [ἡ] ἀμνὰς θεωροῦσα - πρὸς σφαγὴν ἐλκόμενον -

13. « Nunc tibi ergo vaticinans, Domina Dei feta, omnia tibi patefacio. In ruinam enim et resurrectionem positus est filius tuus, qui vita est et redemptio, et omnium resurrectio ». [...]

33 16. « Tantum autem mysterium contradicetur, ut menti tuae fortasse subierit anceps cogitatio: hinc enim quum videris cruci affixum tuum filium, o immaculata, memor sermonum quos tecum habuit angelus, divinique conceptus ac miraculorum inenarrabilium, statim haerebis anceps, et quasi gladius erit tibi aegri pectoris anxietas: verum post haec cito mittet medelam cordi tuo, invictamque suis discipulis dabit pacem unicus hominum amator ». [...]

35 21. Te deprecamur, sanctissime, malorum patientissime, tu nostra ultronea redemptio, tu fons bonitatis, desuper intuere et considera omnes in te confidentes; ex ira et necessitate et calamitate redime vitam nostram, Domine, et in fide veritatis deduc omnes ob Deiparae sanctae Virginis suffragia.

^{AS}
I, 101 1. Pro nobis crucifixum, - venite omnes, celebremus. - Ipsum enim vidit Maria - affixum ligno, et aiebat: - « Tametsi crucem sustineas, - tu es manifeste - filius ac Deus meus ». 1571

2. Suum ipsius agnellum - ut agna aspexit - ad caedem raptat-

ήκολούθει <ἥ> Μαρία - τρυχομένη - μεθ' ἑτέρων γυναικῶν - ταῦτα βοῶσα· - « Ποῦ πορέυῃ, τέκνον; - τίνος χάριν τὸν ταχὺν - δρόμον τελέεις; - μὴ ἔτερος γάμος - πάλιν ἔστιν ἐν Κανῇ, - κάκεῖ νυνὶ σπεύδεις, - ίν' ἐξ ὅδατος αὐτοῖς οἶνον ποιήσῃς; - συνέλθω σοι, τέκνον, - ἡ μείνω σε μᾶλλον; - δός μοι λόγον, Λόγε· - μὴ σιγῶν παρέλθης με, - δὲ ἀγνήν τηρήσας με, - δὲ υἱὸς καὶ θεός μου ». [...]

5. Τοιαῦτα Μαρίας - ἐκ λύπης βαρείας - καὶ ἐκ θλίψεως πολλῆς - κραυγαζούσης καὶ κλαιούσης, - ἐπεστράφη - πρὸς αὐτὴν ὁ ἐξ αὐτῆς - οὗτος βοήσας· [...] 102

7. « Πικρὰν τὴν ἡμέραν - τοῦ πάθους μὴ δείξῃς· - δι' αὐτὴν γάρ ὁ γλυκὺς - οὐρανόθεν νῦν κατῆλθον - ὡς τὸ μάννα, - οὐκ ἐν ὅρει τῷ Σινῇ, - ἀλλ' ἐν γαστρί σου. - ἔνδοθεν γάρ ταύτης - ἐπυρώθην, ὡς Δαυὶδ - προανεφώνει· - τὸ τετυρωμένον - ὅρος νόησον, σεμνή, - ἐγὼ γάρ οὐπάρχω, - διτι λόγος ὃν ἐν σοὶ σὰρξ ἐγενόμην ». [...] 103

12. 'Ρημάτων δὲ τούτων - ὡς ἥκουσε τότε - ἡ ἀμώμητος ἀμνάς, - ἀπεκρίθη πρὸς τὸν ὄρνα· - « Κύριέ μου, - ἔτι ἀπαξ ἀν εἰπῶ, - * μὴ δργισθῆς *105 μοι· - λέξω σοι δὲ ἔχω, - ίνα μάθω παρὰ σοῦ - πάντως δὲ θέλω· - ἀν πάθης, ἀν θάνης, - ἀναλύσεις πρὸς ἐμέ· - ἀν περιοδεύσης - σὺν τῇ Εὔᾳ τὸν Ἀδάμ, βλέψω σε πάλιν; » [...] 104

tum, — Maria sequebatur, — moerore confecta, — cum caeteris mulieribus, — haec lamenta edens: — « Quo vadis, fili? — cur praecipitem — nunc cursum agis? — an forte aliae sunt nuptiae — iterum in Cana, — et hue properas, — ut ex aqua illis — vinum facias? — tene comiter, fili, — an te expectem potius? — Da verbum mihi, o Verbum, — ne silentio me praetermittas, — qui castam servasti me, — filius ac Deus meus ». [...]

5. Talia dum Maria pree nimio moerore et ob graves aerumnas 102 ederet lacrymabunda, conversus est ad eam eius natus, ita locutus: [...]

7. « Acerbam ne reputes hanc diem in qua patior; propter hanc 103 enim suavis ego e superis descendit, sicut manna, haud quidem in montem Sina, sed in uterum tuum: in eo siquidem coagulatus sum, uti David praefatus est. Quid sit coagulatus mons intellige, augusta! Ego quippe sum, qui Verbum cum essem, in te caro factus fuerim ». — [...]

12. Verba haec postquam audivit, tunc respondit intemerata 104 ovis ad agnum: « Domine mi, si iterum loquor, ne mihi irascaris. *105 * Dico tibi quod habeo, ut sciā a te omnino quid optem; si passus, si mortuus es, redibisne ad me? Si visitaveris Evam simul et Adamum, tene iterum videbo? » [...]

13. Ὡς ἤκουσε ταῦτα - δέ πάντα γινώσκων - πρὸν γενέσεως αὐτῶν, - ἀπεκρίθη πρὸς Μαρίαν - « Θάρσει, μῆτερ, - ὅτι πρώτη με ὁρᾷς - ἀπὸ τοῦ τάφου ». [...]

107 18. Υἱὲ τῆς παρθένου, - θεὲ τῆς παρθένου - καὶ τοῦ κόσμου ποιητά, - σὸν τὸ πάθος, σὸν τὸ βάθος - τῆς σοφίας. [...]

CANTICUM IN NATIVITATEM B. MARIAE V.

- AS I, 198 1. Ἰωακεὶμ καὶ Ἀννα - διειδισμοῦ ἀτεκνίας, - καὶ Ἄδαμ καὶ Εὔα - ἐκ τῆς φθορᾶς τοῦ θανάτου - ἡλευθερώθησαν, ἀχραντε, - ἐν τῇ ἀγίᾳ γεννήσει σου· - αὐτὴν ἑορτάζει - καὶ ὁ λαός σου, - ἐνοχῆς τῶν πταισμάτων - λυτρωθῆναι τῷ κράζειν σοι· - « Ἡ στεῖρα τίκτει - τὴν θεοτόκον - καὶ τροφὸν τῆς ζωῆς ἡμῶν ». [...]
- 199 3. Ὡ τοκετὲ - τῆς Ἀννης ἀγαθέ, - πῶς ὑμνήσω σε ἢ πῶς διξάσω σε, - ὅτι ὑπάρχεις τεχθεὶς ναὸς ἄγιος; [...]
- *200 6. « Ρεῖθρον ζωῆς - ἔξεβλυσας ἡμῖν - ἡ τραφῆναι δοθεῖσα εἰς ἄγια - καὶ τὴν ἀγγέλου * τροφὴν ἀπολαύσασα, - ἐν ἀγίοις ἀγίᾳ ὑπάρχουσα, - ὡς ὠρίσθη, καὶ ναὸς - καὶ δοχεῖον Κυρίου ». [...]

13. Audiens haec, qui omnia novit antequam fiant, Mariae respondit: « Confide, mater, quod prima tu me videbis sursum e sepulchris ». - [...]

107 18. O fili Virginis, Virginis o Deus, mundique creator! Tua passio, tua est altitudo sapientiae. [...]

AS I, 198 1. Ioachim et Anna - ex opprobrio sterilitatis, - Adamusque et Eva - ex corruptela mortis - erepti sunt, o immaculata, - in sacra tua nativitate: - quam festive celebrat - tuus quoque populus, - e vinculo peccatorum - solutus, dum ad te clamat: - « Sterilis parit Deiparam, - vitaequae nostrae nutricem ». [...]

199 3. O optime fructus Annae, quibus te hymnis laudibusve prosequar, quando oriris ut sacrum Dei templum? [...]

*200 6. « Torrentem vitae nobis effudisti, dum dedicata es, in templo alenda, dum cibo * fruebaris angeli, sanctaque in sanctis siebas, et iuxta oracula, Domini templum et habitaculum ». [...]